

ΠΡΟΣ : 1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- α) Υπουργό κ. Άδωνι – Σπυρίδων Γεωργιάδη
- β) Διευθυντή γραφείου Υπουργού Ανάπτυξης, κ. Θεοδωράτο

2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

- α) Υπουργό κ. Γιάννη Πλακιωτάκη
- β) Υφυπουργό κ. Κώστα Κατσαφάδο
- γ) Γενικό Γραμμ. Ναυτιλίας & Λιμεν. Υποδομών, κ. Ευάγγελο Κυριαζόπουλο
- δ) Διευθυντή γραφείου Υπουργού, κ. Αντώνη Βιδάλη

3. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

- α) Υφυπουργό κ. Απόστολο Βεσυρόπουλο
- β) Γενικό Γραμματέα κ. Χρήστο Τριαντόπουλο

4. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

- α) Υπουργό κ. Χάρη Θεοχάρη
- β) Γενική Γραμματέας Τουριστικής Πολιτικής & Ανάπτυξης Βίκυ Λοϊζου

ΚΟΙΝ.: 1. Γ.Γ. Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ κ. Δημήτρη Σκάλκο

- 2. Γ.Γ. Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ / Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων,
Δ/ντρια κα Ζ. Γεωργοπούλου
- 3. Γ.Γ. Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ / Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων,
κ. Β. Στουραϊτη
- 4. Γ.Γ. Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ / Ειδική Γραμματέα Κρατικών Ενισχύσεων
- 5. Ειδική Γραμματέα Διαχ/σης ΕΤΠΑ & ΤΣ κα Νίκη Δανδόλου
- 6. Γενικό Δ/ντή Ε.Φ.Ε.Π.Α.Ε. κ. Αλέξανδρο Μακρή
- 7. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ - ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π.
- 8. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
- 9. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π., κα Ι. Λαμπροπούλου

ΘΕΜΑ : Υπόμνημα Π.ΕΝ.Ε.Τ.Η.Σ. αναφορικά με την ένταξη των Ημεροπλοίων στα προγράμματα ΕΣΠΑ

Αξιότιμοι Κύριοι,

Η Ένωσή μας εκπροσωπεί τα επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια, που εκτελούν ημερήσιες θαλάσσιες περιηγήσεις όπως πλέον ορίζονται στο Ν. 4256/2014.

Πρόκειται, για ένα ιδιαίτερα αξιόλογο και σημαντικό κομμάτι του τουρισμού και της ναυτιλίας μας, δεδομένου ότι:

- Τα **850** περίπου μεγάλα, μεσαία και μικρότερα τουριστικά ημερόπλοια που στο σύνολό τους φέρουν αποκλειστικά και μόνο την **ελληνική σημαία**, αποτελούν έναν από τους μεγαλύτερους εξειδικευμένους στόλους της Μεσογείου
- Κάθε τουριστική περίοδο εξυπηρετούν **εκατομμύρια ξένους και Έλληνες τουρίστες**
- Απασχολούν περίπου **3.000 ναυτικούς, όλοι τους αποκλειστικά Έλληνες**
- Η δραστηριότητα των επιχειρήσεών μας είναι εντελώς **αποκεντρωμένη**, αφού το σύνολο του στόλου δραστηριοποιείται σε περιοχές της περιφέρειας και μάλιστα, σε αρκετές περιπτώσεις, σε νησιά της άγονης γραμμής ή της μεθορίου
- Η επιχειρήσεις μας συμβάλλουν στην **απασχόληση χιλιάδων άλλων επαγγελματιών και επιχειρήσεων της περιφέρειας**, όπως τουριστικοί πράκτορες, τροφοδότες, τεχνικοί, ναυπηγεία, πρατήρια καυσίμων, κ.λ.π.
- Η δραστηριότητά μας υπηρετεί πολλές **εναλλακτικές μορφές τουρισμού**, αφού τα σκάφη μας πραγματοποιούν εκδρομές σε τοποθεσίες ιδιαίτερου φυσικού κάλους, οικολογικά πάρκα, αρχαιολογικούς χώρους, παρθένες παραλίες, με λίγα λόγια, σε ότι καλύτερο έχει να αναδείξει και να προβάλλει η χώρα μας στους ξένους επισκέπτες της.

Η αναπτυξιακή πορεία του κλάδου των τουριστικών ημερόπλοιων εμποδίζεται από μια σειρά προβλημάτων που σχετίζονται μεταξύ άλλων με την δυσκολία εύρεσης χρηματοδότησης για νέες επενδύσεις, ένα πρόβλημα που ο κλάδος μας αντιμετωπίζει εδώ και δεκαετίες, διότι:

- Λόγω του μικρού μεγέθους των επιχειρήσεών μας (η συντριπτική πλειοψηφία των μελών μας είναι πλοιοκτήτες ενός μόνο σκάφους), υπάρχει μειωμένη δυνατότητα αυτοχρηματοδότησης νέων επενδύσεων.
- Οι Τράπεζες είτε δεν ασχολούνται καθόλου με αυτό το είδος της ναυτιλίας, είτε δεν τους αρκεί ως εγγύηση η υποθήκευση των πλοίων, ζητώντας ως πρόσθετη εγγύηση για τυχόν δάνειο άλλα περιουσιακά στοιχεία των πλοιοκτητών, τα οποία συνήθως, είτε δεν υπάρχουν, είτε είναι ανεπαρκή.
- Η τελευταία φορά που ο κλάδος μας εντάχθηκε σε κάποιο κρατικό ή ευρωπαϊκό πρόγραμμα ενίσχυσης, ήταν την περίοδο 1984-1988, δηλ. πριν 37 χρόνια. Έκτοτε, οι όποιες προσπάθειες, προσέκρουαν στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μην επιδοτεί τους τομείς των μεταφορών και της ναυπήγησης, παρότι η δική μας δραστηριότητα είναι περισσότερο τουριστική και πολύ λιγότερο μεταφορική

Πολλές από τις δράσεις που στοχεύει και περιλαμβάνει το νέο ΕΣΠΑ 2021-2027 αγγίζουν είτε έμμεσα είτε άμεσα την δραστηριότητα της ημερήσιας θαλάσσιας περιήγησης που εκτελούν τα τουριστικά ημερόπλοια. Συγκεκριμένα:

1. Η ψηφιακή μετάβαση

Η ψηφιακή μετάβαση στοχεύει μεταξύ άλλων στη δημιουργία αξίας σε όλα τα πεδία του επιχειρείν, την ενδυνάμωση της καινοτομικής ικανότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, στη διεύρυνση του εύρους των χρηματοδοτικών εργαλείων με τη δημιουργία ενός θεσμικού περιβάλλοντος φιλικού προς τις επιχειρήσεις.

Η χώρα μας κατατάσσεται 27^η στις 28 χώρες της ΕΕ (2020) σε ό,τι αφορά στην ενσωμάτωση ψηφιακών τεχνολογιών στο σύνολο της οικονομίας της και οι επιχειρήσεις των τουριστικών ημερόπλοιων είναι ένα πολύ χαρακτηριστικό παράδειγμα μεγάλης υστέρησης στην προσαρμογή αυτή: το ποσοστό των επιχειρήσεων του κλάδου που χρησιμοποιούν σύστημα online κρατήσεων, έκδοσης ηλεκτρονικού εισιτηρίου δεν ξεπερνά το 5%, το digital marketing υιοθετείται αργά και με ξεπερασμένες εφαρμογές, η ψηφιοποίηση των ναυτιλιακών εγγράφων και η δημιουργία e-μητρώου σκαφών έχει καθυστερήσει πολύ, το σύστημα καταγραφής των επιβατών έχει ξεπερασμένες προδιαγραφές.

Σε ό,τι αφορά επομένως την ψηφιακή μετάβαση των τουριστικών ημερόπλοιων απαιτείται η ενίσχυση μέσω δράσεων για:

- Την γενικευμένη χρήση συστήματος έκδοσης Ηλεκτρονικού εισιτηρίου
- Τροποποίηση της διαδικασίας καταγραφής των επιβατών που θα αξιοποιεί τις σύγχρονες ψηφιακές εφαρμογές και τα smart phones των επιβατών και θα εξασφαλίζει ταχύτητα, αξιοπιστία και ασφάλεια
- την εν γένει ψηφιοποίηση της φορολογικής διαδικασίας
- Εξοικείωση και υιοθέτηση εφαρμογών On line booking και digital marketing
- Εκπαίδευση προσωπικού σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες

2. Η πράσινη οικονομία

Ο στόχος αυτός αφορά δράσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον και την ενέργεια. Τα τουριστικά ημερόπλοια ελλιμενίζονται και δραστηριοποιούνται σε εξαιρετικά ευαίσθητα περιβάλλοντα και οικοσυστήματα. Όπως ήδη αναφέρθηκε, η δραστηριότητά τους εξυπηρετεί πολλές εναλλακτικές μορφές τουρισμού και περιλαμβάνει θαλάσσιες περιηγήσεις σε υπό προστασία τοποθεσίες ιδιαίτερου φυσικού κάλους Natura (π.χ. Χρυσή, Μπάλος στην Κρήτη, Λαγανάς, Ναυάγιο στην Ζάκυνθο) θαλάσσια πάρκα (φώκιες στην Αλόνησο), αρχαιολογικούς χώρους (Δήλος), παρθένες παραλίες (π.χ. Εγκρεμνοί, Αντίπαξοι, Νονή Αίγινας). Επίσης σε μεγάλο ποσοστό ελλιμενίζονται στα γραφικά λιμανάκια των νησιών μας, αρκετά εκ των οποίων είναι χαρακτηρισμένα ως παραδοσιακοί οικισμοί (π.χ. Ύδρα, Σύμη). Πολλά από τα νησιά αυτά υλοποιούν πρωτοπόρα προγράμματα για καθαρή ενέργεια με ΑΠΕ με μηδενικούς ρύπους και ενεργειακή αυτονομία. Τα τουριστικά ημερόπλοια, τα οποία είναι πλήρως ενσωματωμένα όλο το χρόνο με τις τοπικές αυτές κοινωνίες και κινούνται σε αυτά τα ευαίσθητα οικοσυστήματα, είναι απαραίτητο να αναβαθμιστούν και να θωρακιστούν σε ό,τι αφορά την διάδρασή τους με το περιβάλλον και την ενέργεια.

Σε ότι αφορά επομένως την πράσινη οικονομία, απαιτείται η ενίσχυση των τουριστικών ημερόπλοιων μέσω δράσεων για:

- ο Την ηλεκτροδότησή τους από τα επίγεια δίκτυα κατά την παραμονή τους στους λιμένες
- ο Ενεργειακή αναβάθμιση των χώρων επιβατών (θερμομόνωση, σύγχρονα συστήματα κλιματισμού)
- ο Την διαχείριση των αποβλήτων με τρόπο σύγχρονο και φιλικό προς το περιβάλλον

3. Υποδομές μεταφορών-δικτύων

Σε ότι αφορά τον τρίτο Στόχο Πολιτικής των υποδομών μεταφορών-δικτύων που περιλαμβάνει την εξασφάλιση προσβασιμότητας και τη βέλτιστη χρήση των θαλάσσιων λιμένων της Ελλάδας, υπάρχει ένα πολύ σημαντικό θέμα που αφορά έμμεσα στα τουριστικά ημερόπλοια:

Αναφερόμαστε συγκεκριμένα στον θετικό αντίκτυπο που θα είχε στην ημερήσια κρουαζιέρα η δημιουργία καλύτερων και ειδικά σχεδιασμένων λιμενικών υποδομών στις πιο ανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές της χώρας. Λιμενικές υποδομές που θα εξασφάλιζαν γρήγορη πρόσβαση στα πλοία των επιβατών και ιδιαίτερα των τουριστικών λεωφορείων που μεταφέρουν γκρουπ, ασφαλή και άνετη επιβίβαση στο πλοίο, σύγχρονες υποδομές και υπηρεσίες (parking, ηλεκτρικό ρεύμα, νερό, internet).

Η ημερήσια κρουαζιέρα, που διακινεί κάθε χρόνο εκατομμύρια τουρίστες, είναι αναγκασμένη σε πολλές περιπτώσεις να εκκινεί ή να προσεγγίζει πρωτόγονες και επικίνδυνες λιμενικές εγκαταστάσεις χωρίς καθόλου παροχές ή να εξυπηρετείται ευκαιριακά από ιδιωτικές μαρίνες στις οποίες δεν έχει νόμιμη και εξασφαλισμένη πρόσβαση. Ενδεικτικά αναφέρουμε το παράδειγμα της Αθήνας όπου, από το 2002 που τα τουριστικά ημερόπλοια απομακρύνθηκαν από τη μαρίνα Φλοίσβου, δεν υπάρχει σε ολόκληρη την Αττική καμία πρόβλεψη λιμενικής εγκατάστασης για αυτά, με αποτέλεσμα την πλήρη παρακμή του one day cruise στα νησιά του Αργοσαρωνικού.

Αντίθετα, οι κατάλληλες λιμενικές υποδομές θα έδιναν υπεραξία στο προϊόν της θαλάσσιας περιήγησης, θα βοηθούσαν στην ανάπτυξή της (ειδικά σε ότι αφορά τον οργανωμένο τουρισμό, τα groups, τους tour operators, τον εταιρικό και συνεδριακό τουρισμό) και θα επέτρεπαν την προσθήκη νέων υπηρεσιών από τα τουριστικά ημερόπλοια, στις οποίες θα αναφερθούμε αναλυτικά παρακάτω.

Επομένως στα προγράμματα του ΕΣΠΑ που θα αφορούν στην ενίσχυση επενδύσεων των Περιφερειών για την δημιουργία ή την αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών, είναι πολύ σημαντικό να προβλεφθούν ειδικοί χώροι για την εξυπηρέτηση της ημερήσιας κρουαζιέρας και να ληφθούν υπόψη οι προδιαγραφές που απαιτούνται για την συγκεκριμένη χρήση με αναπτυξιακή προοπτική.

4. Χωρική ανάπτυξη

Αυτός ο στόχος βρίσκεται στον πυρήνα της δραστηριότητας των τουριστικών ημερόπλοιων, δεδομένου ότι περιλαμβάνει την ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τουρισμού, κυρίως δε στην ανάπτυξη των αγροτικών και παράκτιων απομακρυσμένων περιοχών, επιδιώκοντας έτσι την ομαλή σύνδεσή τους στον εθνικό παραγωγικό και οικονομικό χάρτη μέσω ηπίας ανάπτυξης τους.

Πράγματι, τα τουριστικά ημερόπλοια έχουν ορισμένα πολύ ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως:

- είναι σημαντικό και αναπόσπαστο κομμάτι του θαλάσσιου **τουρισμού**, εντασσόμενα πλέον στο αντίστοιχο Ν. 4256/2014
- στην συντριπτική τους πλειοψηφία είναι άρρηκτα και μόνιμα συνδεδεμένα με **μικρές τοπικές κοινωνίες και οικονομίες**, συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξή τους όχι μόνο με τα έσοδα της δραστηριότητά τους αλλά και από το γεγονός ότι η τροφοδοσία τους, η συντήρησή τους, ο δεξαμενισμός τους αλλά και η επάνδρωσή τους γίνεται από τοπικούς προμηθευτές και πληρώματα
- πολλά από τα σκάφη αυτά βρίσκονται σε νησιά της **μεθορίου ή της άγονης γραμμής**, αποτελούν επομένως σημαντικό στοιχείο διατήρησης της οικονομικής βιωσιμότητας και αυτάρκειας των πολύ κρίσιμων αυτών περιοχών
- οι ημερήσιες θαλάσσιες περιηγήσεις που εκτελούν τα τουριστικά ημερόπλοια αναδεικνύουν την **πολιτιστική κληρονομία** της χώρας μας καθώς περιλαμβάνουν επισκέψεις αρχαιολογικών (π.χ. Δήλος), ιστορικών (π.χ. Σφακτηρία, Σπιναλόγκα) και θρησκευτικών χώρων (π.χ. Άγιος Νεκτάριος Αίγινας, Μονή Πανορμίτη Σύμης), διατηρητέων οικισμών (π.χ. Ύδρα), σημεία γεωλογικού ενδιαφέροντος (π.χ. ηφαίστεια Σαντορίνης και Νισύρου) και περιοχές Natura 2000 (Καστελόριζο, Κέρκυρα, Αλόνησος κ.ά.) και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους στις οποίες ήδη αναφερθήκαμε νωρίτερα.

Από τα παραπάνω προκύπτει αβίαστα ότι η ημερήσια κρουαζιέρα βρίσκεται στον πυρήνα του στόχου της χωρικής ανάπτυξης και οφείλει να περιληφθεί στις δραστηριότητες που θα ενισχυθούν από τα προγράμματα του νέου ΕΣΠΑ. Δεδομένης της πάγιας πρακτικής της Ε.Ε. να μην επιδοτεί τις ναυπηγήσεις, η έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην ενίσχυση επενδύσεων που θα αφορούν:

- ο Την ανακαίνιση των χώρων επιβατών των τουριστικών ημερόπλοιων με στόχο να προσαρμοστούν στις προσαγές του ποιοτικού τουρισμού αλλά και των νέων απαιτήσεων ασφάλειας που προέκυψαν από την πρόσφατη υγειονομική κρίση
- ο Την ανανέωση και εκσυγχρονισμό του ξενοδοχειακού τους εξοπλισμού για την βελτίωση των υφιστάμενων παροχών αλλά κυρίως για την δυνατότητα παροχής εντελώς νέων υπηρεσιών όπως π.χ. με τη δημιουργία πλοίων – εστιατορίων ή πλοίων εκδηλώσεων (event ships) για την φιλοξενία εταιρικών εκδηλώσεων και μικρών συνεδρίων
- ο Τον εξοπλισμό τους με σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα που θα υποστηρίζουν τις αναβαθμισμένες υπηρεσίες τους και θα βοηθούν στην ανάδειξη των στοιχείων του πολιτισμού μας

Πρόκειται για υπηρεσίες που απουσιάζουν από το τουριστικό οπλοστάσιο της χώρας μας, οι οποίες θα διευρύνουν τον σημερινό κύκλο εργασιών, αλλά και θα δημιουργήσουν μία τελείως καινούργια αγορά με προφανή οικονομικά οφέλη, θα εμπλουτίσουν το τουριστικό μας προϊόν και θα προσελκύσουν περισσότερους, και υψηλότερου επιπέδου ξένους κυρίως επισκέπτες αλλά και εταιρείες. Είμαστε πεπεισμένοι ότι το όφελος για την ελληνική οικονομία από την ενίσχυση της ημερήσιας θαλάσσιας περιήγησης θα είναι πολλαπλασιαστικό.

Ένα τελευταίο σημείο που πρέπει να προσεχθεί ώστε η ενίσχυση των τουριστικών ημερόπλοιων μέσω των προγραμμάτων ΕΣΠΑ να είναι απρόσκοπτη και αποτελεσματική, είναι:

- Να συμπεριληφθούν στις επιλέξιμες μορφές εταιρειών, η Ναυτική εταιρεία του Ν. 959/79 καθώς και η Συμπλοιοκτησία που είναι οι δύο πιο συνηθισμένοι τύποι Πλοιοκτήτριας Εταιρείας για αυτή την κατηγορία σκαφών
- Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την υποβολή αίτησης ενίσχυσης και της αντίστοιχης είσπραξης να είναι συμβατά με ως άνω εταιρικούς τύπους

Είμαστε στην διάθεσή σας για περαιτέρω ανάλυση των προτάσεών μας και ελπίζουμε σε μια καλή και αποδοτική συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς ώστε να ενταχθεί και ο κλάδος μας στα προγράμματα στήριξης ΕΣΠΑ.

Με αυτή την ένταξη, θα συμβάλετε στο να συνεχίσουμε με μεγαλύτερη δύναμη και αισιοδοξία την δραστηριότητά μας που αυτή τη στιγμή στηρίζεται από τις μικρομεσαίες οικογενειακές μας προσπάθειες με αποτέλεσμα την αναβάθμιση της τουριστικής μας εικόνας και προβολής.

383

Ευχαριστούμε θερμά για την προσοχή σας

Με εκτίμηση

Για την Π.ΕΝ.Ε.Τ.Η.Σ.

Ο Πρόεδρος

Δημήτρης Ιριανταφύλλου
Τηλ. 6944 511857